

hvor der er behov for at anvende tvangsmidler over for en tredjemand med henblik på, at denne afgiver vidneforklaring eller udleverer dokumenter eller andre beviser. Bestemmelsen kan dog også anvendes, selv om den pågældende tredjemand er villig til at afgive vidneforklaring over for voldgiftsretten, hvis voldgiftsretten finder det hensigtsmæssigt, at forklaringen i stedet afgives for domstolene og dermed under strafansvar efter straffelovens § 158 om falsk forklaring for retten. I dette øjemed kan bestemmelsen også anvendes i relation til partsforklaringer.

Anmodninger om bevisoptagelse efter den foreslåede § 27, stk. 1, indgives og behandles efter retsplejeloens regler. For anmodningen betales en retsafgift på 400 kr., jf. retsafgiftslovens § 14, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 2 giver mulighed for, at voldgiftsretten anmoder domstolene om at forelægge præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen. Formålet med bestemmelsen er, at tvivlsspørgsmål vedrørende EU-retlige spørgsmål, der opstår under en voldgiftssag, kan blive forelagt EF-domstolen til afgørelse i samme omfang, som når en tilsvarende tvist behandles ved domstolene. Domstolenes imødekommelse af en anmodning efter stk. 2 beror derfor på, om domstolene ville have fundet grundlag for præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen, hvis tvisten var under behandling ved domstolene og ikke ved en voldgiftsret. Præjudiciel forelæggelse kan således kun ske, i det omfang der ville have været grundlag for en præjudiciel forelæggelse, hvis en tilsvarende tvist verserede ved domstolene.

De nærmere regler om behandlingen af en anmodning til domstolene om at forelægge præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen til brug for en voldgiftssag fremgår af § 5, jf. nærmere denne bestemmelse og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.9 og 5.14 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 6

Kapitel 6 indeholder regler om voldgiftskendelsen og afslutning af voldgiftssagen. Bortset fra § 31, stk. 1 og 3, der stiller nogle grundlæggende formkrav til voldgiftskendelsen, kan kapitlets regler fraviges ved aftale. Kapitlets regler finder anvendelse på voldgift, der finder sted her i landet.

Kapitlet indeholder regler om lovvalg (dvs. udpegning af de regler, der skal anvendes ved voldgiftsrettens afgørelse af sagens realitet) (§ 28), voldgiftsrettens afstemninger (§ 29), forlig (§ 30), voldgiftskendelsens form og indhold (§ 31), voldgiftssagens afslutning (§ 32) samt rettelser af voldgiftskendelsen og tillægskendelser (§ 33).

Til § 28

Bestemmelsen angår lovvalg, dvs. udpegning af de regler, der skal anvendes ved voldgiftsrettens afgørelse af sagens realitet. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til modellovens art. 28. Bestemmelsen gælder for voldgift, der finder sted i Danmark. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale.

Stk. 1 fastslår det hovedprincip, at parterne frit kan aftale, hvilke retsregler voldgiftsretten skal anvende til afgørelse af sagens realitet. De retsregler, som parterne har valgt, kan være retsreglerne i et bestemt land. Parterne kan imidlertid også vælge retsregler, som ikke er gældende i noget bestemt land. Som eksempler kan nævnes Principles of European Contract Law og UNIDROIT Principles of International Commercial Contract Law.

Det fremgår af *2. pkt.*, at medmindre andet fremgår af parternes aftale, forstås en henvisning til et lands lov eller retssystem som en henvisning til dette lands materielle retsregler og ikke til dets regler om international privatret. Det er således kun, hvis parterne udtrykkeligt har aftalt det, at det kommer på tale at anvende lovvalgsregler i det lands lovgivning, som parterne har valgt, med henblik på at udpege de materielle retsregler, som voldgiftsretten skal anvende ved afgørelsen af sagens realitet. *2. pkt.* er udtryk for, at såkaldt renvoi forudsætter en udtrykkelig aftale herom.

Stk. 2 angår tilfælde, hvor parterne ikke har aftalt, hvilke retsregler voldgiftsretten skal anvende til afgørelse af sagens realitet. Efter stk. 2 skal voldgiftsretten i denne situation anvende de retsregler, der følger af de lovvalgsregler, som voldgiftsretten finder anvendelige. Voldgiftsretten skal således på grundlag af sagens omstændigheder, herunder parternes bopæl eller forretningssted og tvistens genstand samt voldgiftsstedet, først udpege de lovvalgsregler, som efter voldgiftsrettens opfattelse finder anvendelse. Herefter skal voldgiftsretten anvende disse lovvalgsregler til at fastsætte, hvilke materielle retsregler voldgiftsretten skal anvende til afgørelse af sagens realitet.

Bestemmelsen giver voldgiftsretten mulighed for i en international voldgiftssag at anvende de lovvalgsregler – og på grundlag heraf de materielle retsregler – som voldgiftsretten finder vil stemme bedst med parternes forventninger. Samtidig giver bestemmelsen voldgiftsretten mulighed for i en national voldgiftssag – dvs. i en rent dansk voldgiftssag, eftersom bestemmelsen kun gælder for voldgift, der finder sted i Danmark – at anvende danske lovvalgsregler.

Stk. 3 fastslår, at voldgiftsretten kun afgør tvisten efter billighed – dvs. efter et konkret rimelighedsskøn